

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра загальної і соціальної психології та соціології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи та
рекрутації
доц. І. Ромик Ю.В.
Протокол № _____ від 19.01. 2020 р.

ПРОГРАМА
вбіркової навчальної дисципліни
ЕРГОДИЗАЙН ОРГАНІЗАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА
підготовки магістра
спеціальності 053 Психологія
освітньо-професійної програми «Психологія»

Луцьк – 2020

Програма навчальної дисципліни «Ергодизайн організаційного середовища» підготовки магістра, галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія», за освітньо-професійною програмою «Психологія»

Розробник: Федотова Т.В., доцент, кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної і соціальної психології та соціології

Рецензент: Кульчицька А.В., доцент, кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогічної та вікової психології

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри загальної і соціальної психології та соціології

протокол № 8 від 22 січня 2020 р.

Завідувач кафедри: (Лазорко О.В.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету психології та соціології

протокол №5 від 5 лютого 2020 р.

Голова науково-методичної комісії факультету (Іванашко О.Є.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

© Федотова Т.В., 2020 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма дисципліни «Ергодизайн організаційного середовища» для студентів денної форми підготовки магістра, галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія», за освітньо-професійною програмою «Психологія» подана у таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	05 «Соціальні та поведінкові науки», 053 «Психологія», Психологія, Магістр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів <u>120/4</u>		Рік навчання – <u>V</u> рік
		Семестр – <u>X</u> -ий
		Лекції – <u>24 год.</u>
		Практичні (семінарські) <u>18 год.</u>
		Лабораторні – <u>18 год.</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>		Індивідуальні – <u>0 год.</u>
	Самостійна робота – <u>52 год.</u>	
	Консультації – <u>8 год.</u>	
		Форма контролю: іспит

Програма дисципліни «Ергодизайн організаційного середовища» для студентів заочної форми підготовки магістра, галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія», за освітньо-професійною програмою «Психологія» подана у таблиці 2.

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	05 «Соціальні та поведінкові науки», 053 «Психологія», Психологія, Магістр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів <u>120/4</u>		Рік навчання – <u>VI</u> рік
		Семестр – <u>XII</u> -ий
		Лекції – <u>12 год.</u>
		Практичні (семінарські) <u>8 год.</u>
		Лабораторні – <u>6 год.</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>		Індивідуальні – <u>0 год.</u>
	Самостійна робота – <u>80 год.</u>	
	Консультації – <u>14 год.</u>	
		Форма контролю: іспит

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Програма навчальної дисципліни «Ергодизайн організаційного середовища» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності «Психологія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є дизайн організації, що є складним утворенням та містить наступні блоки: завдання, структуру, процеси, системи стимулювання та винагороди, працівників організації.

Міждисциплінарні зв'язки: управління організаційними конфліктами, психологія організаційної поведінки, психологія професійної безпеки особистості, психологія розвитку професійної кар'єри та професійної мобільності, психологія командоутворення.

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів:**

1. Принципи побудови організаційного середовища
2. Сучасні тенденції розвитку ергодизайну організаційного середовища

Мета та завдання навчальної дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни «Ергодизайн організаційного середовища» є поглиблене вивчення питання побудови організаційних структур управління та оцінки ефективності структур управління організації.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Ергодизайн організаційного середовища» є теоретична та практична підготовка студентів із таких питань:

- методології та феноменів ергодизайну організаційного середовища;
- переваг та обмежень різних організаційних структур;
- застосування інструментів організаційної діагностики;
- проектування організаційних структур у відповідності до стратегії організації.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ:

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях: специфіки побудови ефективної організаційної структури (ЗК1); визначення основних проблем у розбудові дизайну організації та аналізу факторів, що впливають на його структуру (ЗК4); здійснення теоретичного, методологічного та емпіричного аналізу актуальних проблем дизайну організації зокрема, у базових поняттях ергодизайну організаційного середовища та сучасних його моделях (СК1); самостійного планування, організації та реалізації психологічного дослідження організаційних структур (СК2); самостійно обирати і застосовувати валідний та надійний психодіагностичний інструментарій (тестові методики, опитувальники, проективні методи та інші) дослідження та технології вивчення ергодизайну організаційного середовища

(СК3); ефективно взаємодіяти з фахівцями інших галузей знання з метою оптимізації ефективної роботи в організації (СК6); розвивати та застосовувати наявні фахові ресурси задля організації психологічного супроводу організації (СК8); розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги при розробці та оптимізації організаційного середовища (СК11).

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни «Ергодизайн організаційного середовища» для студентів денної форми підготовки магістра, галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія», за освітньо-професійною програмою «Психологія» подана у таблиці 3.

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек	Практ	Лаб.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Принципи побудови організаційного середовища						
Тема 1. Організаційна структура: поняття, характеристики, моделі, теорії		4	2	2	10	2
Тема 2. Поняття організаційного дизайну		2	2	2	-	-
Тема 3. Блоки організаційного дизайну		4	4	4	16	
Тема 4. Проблеми організаційного дизайну		2	2	2		2
Разом за змістовим модулем 1	43	12	10	10	26	4
Змістовий модуль 2. Сучасні тенденції розвитку ергодизайну організаційного середовища						
Тема 5. Тенденції в розвитку дизайну організацій: лідерство, корпоративна культура, групові процеси		2	2	2	-	
Тема 6. Підхід Г.Мінцберга до організаційного дизайну		4	2		16	
Тема 7. Вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на організаційний дизайн		2			10	
Тема 8. Концепція управління якістю, реінжиніринг, аутсорсинг		4		2		
Тема 9. Управління змінами		-	4	4		4
Разом за змістовим модулем 2	77	12	8	8	26	4
Усього годин	120	24	18	18	52	8

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни «Ергодизайн організаційного середовища» для студентів заочної форми підготовки магістра галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія», за освітньо-професійною програмою «Психологія» подана у таблиці 4.

Таблиця 4

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек	Практ	Лаб.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Принципи побудови організаційного середовища						
Тема 1. Організаційна структура: поняття, характеристики, моделі, теорії		2		2	10	4
Тема 2. Поняття організаційного дизайну		2	2			
Тема 3. Блоки організаційного дизайну		2			16	
Тема 4. Проблеми організаційного дизайну			2			2
Разом за змістовим модулем 1	43	6	4	2	40	6
Змістовий модуль 2. Сучасні тенденції розвитку ергодизайну організаційного середовища						
Тема 5. Тенденції в розвитку дизайну організацій: лідерство, корпоративна культура, групові процеси		2	2	-	-	
Тема 6. Підхід Г.Мінцберга до організаційного дизайну		2			20	
Тема 7. Вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на організаційний дизайн		2			20	
Тема 8. Концепція управління якістю, реінжиніринг, аутсорсинг		2		2		4
Тема 9. Управління змінами			2	2		4
Разом за змістовим модулем 2	77	6	4	4	40	8
Усього годин	120	12	8	6	80	14

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Таблиця 5

№ з/п	Тема	Кількість годин
	Тема 1. Організаційна структура: поняття, характеристики, моделі, теорії 1. Визначення та види організаційної структури. 2. Фактори проектування організації. Розподіл праці та спеціалізація.	10

	3. Підхід А.Чандлера та Л.Грейнера до логіки організаційного дизайну. 4. Еволюція Організаційних структур (лінійно-штабна, функціональна, дивізійна, М-структура, матрична). Департаменталізація.	
	Тема 3. Блоки організаційного дизайну Формування стратегічних завдань організації. Спеціалізація типів організаційних структур. Ступінь спеціалізації. Процеси, пов'язані з управлінням організації. Централізація та децентралізація. Формалізація організаційної структури. Системи стимулювання та винагород. Персонал організації	16
	Тема 6. Підхід Г.Мінцберга до організаційного дизайну 1. Механізми координація виробничих завдань. 2. Складові організаційної структури: операційне ядро, стратегічний апекс, середня лінія, техноструктура, підтримуючий персонал. 3. Проста структура, машинна та професійна бюрократія. Адхократія. Дивізійна форма.	16
	Тема 7. Вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на організаційний дизайн 1. Стратегія організації. Ресурсний підхід та вимоги до організаційного дизайну. Розмір та вік організації. Технічна структура та система за Дж Вудвортом. 2. Внутрішні фактори організаційного дизайну. 3. Зовнішні фактори організаційного дизайну.	10
	Разом	76

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з двох змістових модулів та її вивчення не передбачає виконання ІНДЗ (табл. 1-2). Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
2. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Таблиця 6

Таблиця оцінювання для студентів денної форми підготовки магістра

Поточний контроль (max=40 балів)					Модульний контроль (max=60 балів)				Загальна кількість балів	
Модуль 1					Модуль 2					
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	Л 1-4	T5	T6	T9	Л 5, 8-9		

3	3	6	3	7 (за всі)	3	3	6	6 (за всі)	30	30	100 балів
---	---	---	---	------------	---	---	---	------------	----	----	-----------

Таблиця 7

Таблиця оцінювання для студентів заочної форми підготовки магістра

Поточний контроль (max=40 балів)							Модульний контроль (max=60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1							Модуль 2		
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				МКР 1	МКР 2	
T2	T4	Л 4	T5	T9	Л 8	Л 9			
5	5	6	5	5	7	7	30	30	100 балів

Шкала оцінювання

Таблиця 8

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

1.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Александрова Н.А. Управление персоналом на производстве. / Н.А. Александрова. – М.: ЮНИТИ, 2008. – 381 с
2. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия. – СПб.: Питер, 2012. – 500 с.
3. Баранников А.Ф. Теория организации. – М.: Юнити Дана, 2008. – 700 с.
4. Баринов В.А. , Харченко В.Л. Стратегический менеджмент. – М.: Инфра-М, 2008. – 430 с.
5. Борисова Л.Г. Организационный дизайн и современные концепции управления. – М.: Дело, 2008. – 364 с.
6. Виноградський М. Д. Менеджмент в організації : навч. посіб. для студ. екон. спец. вузів / Виноградський М. Д., Виноградська А. М., Шканова О. М. – К. : «КОНДОР», 2002. – 654 с.Вершигора

- Е.Е. Менеджмент. / Е.Е. Вершигора. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2008. – 432 с.
7. Веснин В.Р. Стратегическое управление. – М.: ТК Велби, Изд. Проспект, 2009. – 328 с.
 8. Веснин В.Р. Теория организации. – М.: ТК Велсби, Проспект, 2008. – 272 с.
 9. Герасимчук В. Г. Стратегічне управління підприємством. Графічне моделювання : навч. посібник / Герасимчук В. Г. – К. : КНЕУ, 2000. – 360 с.
 10. Гибсон Дж. Л. Организации: поведение, структуры, процессы / Гибсон Дж. Л., Иванцевич Д. М., Донелли Д. Х. : пер. с англ. – 8-е изд. – М. : ИНФРА-М, 2000. – 662 с.
 11. Городяненко В. Г. Соціологія : підручник / Городяненко В. Г. – К. : Видавничий центр «Академія», 2003
 12. Господарський кодекс України : за станом 16 січня 2003 р., № 436-IV/ Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К., 2003. – 462 с. – (Бібліотека офіційних видань).
 13. Громовик Б. П. SWOT-анализ деятельности оптовой фармацевтической фирмы / Б. П. Громовик, А. Д. Гасюк, Н. Б. Ярکو // Провизор. – 2000. – № 15. – С. 23–24.
 14. Давиденко Н. М. Особливості формування корпоративної культури на підприємствах АПК України / Н. М. Давиденко // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону : наук. збірник. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2011. – Вип. 7. – Т. 1. – С. 161–165.
 15. Зуб А. Т. Стратегии роста: Quo Vadis [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.elitarium.ru/2008/06/17/strategii_rosta.html
 16. Кіндрацька Г. І. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. / Кіндрацька Г. І. – К. : Знання, 2006. – 366 с.
 17. Кожевина О.В. Управление изменениями. Учебное пособие. – М.: ИНФРА-М, 2012 (и др.). – 286 с.
 18. Козловський В. О. Підприємницька діяльність. Практикум. Частина 1. / В. О. Козловський– Вінниця : ВНТУ, 2006. – 175 с.
 19. Козловський В. О. Інноваційний менеджмент : навчальний посібник / Козловський В. О. – Вінниця : ВНТУ, 2007. – 210 с.
 20. Колот А. М. Мотивація персоналу : підручник. / Колот А. М. – К. : КНЕУ, 2002. – 337 с.
 21. Крушельницька О. В. Управління персоналом : навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К. : «Кондор», 2003. – 296 с.
 22. Кульчицька А.А. Модель діяльності соціального психолога в сфері економіки / А.В. Кульчицька// Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології: матеріали III міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (13 травня 2016 року) / за заг.ред. Л.В. Засекіної, А.В. Кульчицької. – Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2016. – С.54-58.

- 23.Кульчицька А.В. Роль і місце інформаційної культури в інформаційно-аналітичному забезпеченні суб'єктів регіонального ринку праці / Анна Валеріївна Кульчицька, Олена Валеріївна Мисковець// Вісник Чернівецького торгівельно-економічного інституту. – Вип. II. – Ч.2 Т. 2. - Чернівці-Луцьк, 2014. - С. 494-499.
- 24.Кульчицька А.В. Психо-емоційний стан особистості як чинник продуктивності праці на підприємствах та в організаціях/ Кульчицька А.В. //Актуальні проблеми загальної та соціальної психології: Зб. наукових статей. – Випуск 2. Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2015. – С. 39-44.
- 25.Лафта Дж. К. Теория организации: Учебное пособие / Дж. К. Лафта. – М.: Проспект Велби, 2013. – 416 с.
- 26.Лепейко Т.І. Реінжиніринг бізнес-процесів : начв.-практ.посіб у схемах і таблицях : навч посіб. / Т.І.Лепейко. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2009.
- 27.Назарова Г. В. Корпоративне управління : навчальний посібник / Назарова Г. В. – Харків : Еспада, 2003. – 531 с.
- 28.Новіков Б. В. Основи адміністративного менеджменту : навч. посіб. / Новіков Б. В., Сініок Г. Ф., Круш П. В. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 560 с.
- 29.Пушкар Р. М. Менеджмент : теорія і практика: підручник / Р. М. Пушкар, Н. П. Тарнавська. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Тернопіль : Карт-бланш, 2005. – 486 с.
- 30.Распопов В.М. Управление изменениями: учебное пособие [для студентов, обуч. по программам магистратуры, и слушателей программ МВА]. – М.: Магистр, 2013. – 336 с.
- 31.Смольянинова М.В. Создаем новое внутреннее структурное подразделение в организации. // Кадровая служба и управление персоналом предприятия. – 2009. – № 8. – С.25-31.
- 32.Федотова Т.В. Особливості вияву суб'єктивного благополуччя як показника психічного здоров'я особистості (на прикладі працівників державної служби) / Федотова Т.В. // Психологічні перспективи. Випуск 31. – Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2018. – С. 280 – 291.
33. Федотова Т.В. Особливості переживання самотності в осіб раннього юнацького віку/ Федотова Т.В. // Психологічні перспективи. Випуск 26. – Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – С. 297 – 308.
- 34.Федотова Т.В. Психологічні особливості оцінки креативними особистостями соціально-психологічного клімату / Федотова Т.В. // Психологічні перспективи. Випуск 23. – Луцьк : Ред.-вид. відд. „Вежа” СНУ імені Лесі Українки, 2014. – С.298-308.
- 35.Шермет М.А. Управление изменениями: учеб. пособие. – М.: Изд-во «Дело» АНХ, 2010. – 128 с.
- 36.Широкова Г.В. Управление изменениями в российских компаниях: учебник. 3-е издание./ Г.В. Широкова; Высшая школа менеджмента СПбГУ. – СПб.: Изд-во «Высшая школа менеджмента», 2009. – 480 с.

8.ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Визначення та види організаційної структури.
2. Еволюція організаційних структур.
3. Фактори проектування організації. Розподіл праці та спеціалізація.
4. Підхід А.Чандлера та Л.Грейнера до логіки організаційного дизайну.
5. Департаменталізація.
6. Формування стратегічних завдань організації.
7. Спеціалізація типів організаційних структур. Ступінь спеціалізації.
8. Процеси, пов'язані з управлінням організації.
9. Централізація та децентралізація. Формалізація організаційної структури.
10. Системи стимулювання та винагород.
11. Персонал організації.
12. Підхід Г.Мінцберга до організаційного дизайну
13. Механізми координація виробничих завдань.
14. Складові організаційної структури: операційне ядро, стратегічний апекс, середня лінія, техноструктура, підтримуючий персонал.
15. Проста структура, машинна та професійна бюрократія.
16. Адхократія.
17. Дивізійна форма.
18. Стратегія організації.
19. Ресурсний підхід та вимоги до організаційного дизайну.
20. Розмір та вік організації для ергодизайну організації.
21. Технічна структура та система за Дж Вудвортом.
22. Внутрішні фактори організаційного дизайну.
23. Зовнішні фактори організаційного дизайну.
24. Поняття реінжинірингу.
25. Поняття аутсорсингу.

